

HAKAN KARAKAŞOĞLU • Taşikardi

HAKAN KARAKAŞOĞLU 1981 yılında İstanbul'da doğdu. Jeofizik mühendisliğini bitirdi. İlk romanı *Mumsema Han*, Sel Yayıncılık tarafından 2015'te yayımlandı. Halen Kadıköy'de yaşıyor.

İletişim Yayınları 2607 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 448

ISBN-13: 978-975-05-2409-7

© 2018 İletişim Yayıncılık A. Ş. (1. Basım)

1. BASKI 2018, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsni Abbas

DÜZELTİ Remzi Abbas

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HAKAN KARAKAŞOĞLU

Taşikardi

Eyüp ve Ümit için...

Hız

Perde aralığından süzölüp yüzüne vuran güneş ışığının sıcaklığıyla uyandığında, gözlerini açmadan, bir süre öylece bekledi Zarif. Gördüğü rüyadaki yüzler, taş zeminli avlular, selvi ağaçlarıyla sınırlanmış yollar tanıdıktı. Senelerdir aynı insanlar giriyordu rüyalarına, aynı yerlerde yürüyor, hikâyeler hep aynı başlıyor fakat farklı sonlanıyordu. Uyanmadan hemen önceki belirsiz anların bazılarında kavuşmanın mutluluğuyla gördüğü âlem altın sarısı bir renge bürünüp parlıyor, bazılarında ise Zarif, sadece ölüyordu. Bu kez tüm rüya boyunca ağaçların altında aksak adımlarla yürümüştü. Gölgeler arasındaki karartıları takip etmemiş, yanına gelmelerini beklemiş, yol bitip arkasına bakınca sonu olmayan bir boşlukla karşılaşmıştı.

Çarşafın üzerinde büyükçe bir ter izi bırakarak doğruldu. Göz kapaklarını hafifçe araladı. Güneşe küfretti, güne ve aydınlığa. Eklemlerinden gelen çıtırtılar eşliğinde yataktan indi. Ayaklarının ucunda ağız açık bir bira kutusu duruyordu. Kutuyu alıp salladı, boş olduğunu anlayınca yüzü ekşidi. Elbise dolabının aynasında gördüğü yansımasına takıldı; ışık

ğın bordo perdeyi geçip pembeleştirdiği havasız odada, elinde bira kutusuyla duran soluk bir adam. Kâğıttan bebek gibi, kenarlarından kesilip fotoğrafa eklenmiş sanki. Gözlerindeki donukluğu görünce canı sıkıldı. Gülümsemeye çalıştı fakat gücü yetmedi.

Tuvalet kapısının önüne geldiğinde salonda bir canlılık fark etti. Safiye, koltuğun ucuna oturmuş babasına bakıyordu.

“İşe gitmedin mi sen?” diye sordu Zarif.

“Gidemedim.”

Ayıldı Zarif, hızlı adımlarla Safiye'nin yanına gitti. “Neyin var, ne oldu?”

“Üzerimde halsizlik var, hasta olacağım galiba.”

“Doktora gidelim.”

“Gerek yok. Evde yatarım bugün, geçer.”

Zarif, elini kızın alınına koyup ateşini ölçmeye kalktı.

“İyiyim,” dedi Safiye, adamın elini iterek. “Hadi giyin de kahvaltı yapalım.”

Üzerine baktı Zarif, şortundan, lekeli fanilasından utanı. Odasına gidip kumaş pantolon ve gömlek giydi. Pencerayı açtı, ortalığı gelişi güzel topladı. Tuvalete gidip çişini yaptı, elini yüzünü yıkayıp uçları beyazlamış sakalını, saçını düzeltti. Salona döndüğünde, Safiye, masayı hazırlamış halde onu bekliyordu.

Zarif, kahvaltısını yaparken yan gözle kızını seyrediyor, kesik kesik öksürmesine endişeleniyordu. Safiye'nin iş gününde evde olması alışılmadık bir durumdu. Mühim bir rahatsızlığının olmamasını umuyor, kızıyla birlikte sofrada geçirdiği zaman ona iyi geliyordu.

“Bugün dükkâna sen gider misin?” diye sordu Safiye, sessizliği bölerek.

“Ya acil bir ihtiyacın olursa?”

“Baba,” dedi Safiye, hafif bir tebessümle.

İçini çekti Zarif, “Olur,” dedi, durumu kabullenerek. “Giderim tabii.”

Kahvaltılarını bitirdiler. Kanepeye uzanıp televizyonu açtı Safiye. Ekranda, Rusya’daki demiryollarını anlatan bir belgesel dönüyordu. Heybetli vagonlar ucu görünmeyen arazileri süratle tüketiyor, seyyahlar, kabinlerdeki lüksten keyifle bahsediyorlardı.

Sofrayı topladı Zarif. Nane - limon kaynattı, üzerine biraz bal ekledi. Şifa niyetine hazırladığı içeceği Safiye’ye götürdü, arkasına yastık koyup kızın oturuşunu dikleştirdi.

“Bir şey lazım olursa ara,” dedi Zarif, Safiye’yi çilli yanaklarından öptü. “Dolapta ilaç var, kötü olursan onlardan içersin.”

“Hadi git artık baba, bak senin yüzünden gerçekten hasta olacağım şimdi.”

Kapının önünde ayakkabılarını, ceketini giydi Zarif. Uzaktan baktı kızına, son bir şey söylemek istedi ama sonra vazgeçti. Çantasını omzuna asıp çıktı. Dar sokak, güneşi perdeleyen binalar nedeniyle gölgelikti. Sokağın sonundaki merdiveni kullanıp Söğütlüçeşme Caddesi’ne indi. Gelinlikçi, kuyumcu ve perdecilerle dolu yokuşu ağır adımlarla bitirip poz meraklıları tarafından çevrelenmiş boğa heykelinin yanından ilerledi. Yol aşağıya doğru eğim kazanınca hızı arttı, iskeleye vardığında terlemiş ve yorulmuştu.

Eminönü iskelesinde duvara asılmış, kocaman bir elektronik saat olmasına rağmen ceketini sıyırıp baba yadigarı Longines’e baktı. Vapurun gelmesine yaklaşık yirmi dakika vardı. Turnikeden geçip ahşap bankın tekine yerleşti. Yanındaki kel adamın ellerini görüp onun için üzüldü, zira elleri titreyen biri asla saatçi olamazdı. Martı sesleriyle yanaştı vapur, halatlarla sabitlendi. Tahta iskele sürülmeden vapurdan atlayan insanların acelesi neydi, peki ya Kadıköy’ü seyretmeye devam edenlerin boş vermişliği... Zarif’in etrafı dol-

muştı. Sürgülü kapı açıldı ve kalabalık, yekpare bir biçimde gemiye bindi.

Üst katın kış tarafındaki balkonda bir yer bulup oturdu. Denize açıldı gemi, martı sesleri insan gürültülerini bastırdı.

Harf devriminden sonra kadrındaki Doğu Arap rakamlarını Arap rakamlarıyla değiştirmek için Haydarpaşa Garı'nın saat kulesine çıkan ustanın, 5 rakamını değiştirirken şiddetlenen lodos nedeniyle dengesini kaybedip son anda yelkovanın ucuna tutunarak ölümden dönmesi babasının onu korkutup neşelenmek için anlattığı bir efsane miydi, yoksa gerçekten böyle bir şey olmuş muydu, Haydarpaşa'nın yanından geçerken bunu düşünüyordu. Uzun zamandır üçü on yedi geçiyordu garın saati, bir türlü ilerlemiyordu. Saatin çalışmaması için daralttı. Boğaz Köprüsü'ne bakıp yeniden anlamaya çalıştı. Ona göre mekanik ilminin zemini tek-ti. Kurmalı saat imal edebilen, işleyiş prensiplerini gerçekten bilen biri, beş sene çıraklık, on sene kalfalığın ardından pekâlâ köprü de yapabilirdi.

Büyük ustayı düşündü.

Gündüzleri dükkânda çalışıp geceleri tek tük kalmış muvakkithanelerdeki arkadaşlarıyla vakit geçiren babası, çocukken Zarife büyük ustadan, Da Vinci'den bahsederken, İtalyan hezârfenin onca şeyle beraber saatlerle de ilgilendiğini anlatmış, hatta bir keresinde bir eskizini göstermişti. Tasavvufçulara yakın bir yayınevinden çıkan dergideki saat çizimini gören küçük Zarif, mekaniğin büyüden başka bir şey olmadığına işte tam o zaman inanmaya başlamıştı.

Yol bitip Eminönü tüm karmaşıklığıyla karşısında yükselirken en son ne zaman işe gittiğini sordu kendine ve sadece, "Hava çok soğuktu," diyebilirdi.

Vapur, ağır ağır iskeleyle yanaştı. İndi gemiden Zarif, kalabalığın kuyruğuna takılıp meydana ulaştı. Hünkâr Kasrı'nın altındaki geçitten geçti, sokak boyunca çevresine bakmadan

yürüyüp Büyük Postane Caddesi'ne çıktı. Postane binasının hemen yanındaki dar yokuşun ortasında bulunan dükkânı gördüğünde nefes nefese kalmıştı. Kapıyı açınca yağ ve ahşabın kokusuyla sarmalandı. Derin bir nefes çekerek ciğerlerini geçmişiyle doldurdu. Yavaş adımlarla dükkânı dolaşmaya başladı. Çoğunluğu dedesi ve babasının zamanından kalma duvar saatlerinin önünde durdu, bazılarına sırf dokunmak için dokundu. Ayaklı saatlerin camından suretini inceledi. Kafasını kapının üstüne çevirip siyaha boyanmış ahşap üzerine altın sarısı ve ince bir hat sanatıyla, Arapça, *Es-Sabur* yazılmış tabelaya baktı. Raflara dizilmiş masa saatlerinin yanından geçerken mekaniğin eşsiz sesiyle doldu kullukları, adımlarını saatlerin ritmine istemsizce uydurduğunu fark etti. Durup biraz bekleyince içindeki sesin o tik taklarla aynı düzende buluştuğunu anladı. Tezgâhın önüne yanaşıp elini ahşabın üzerinde gezdirdi. Babasını izlediği anlar geldi gözünün önüne. O öldükten sonra Zarif, yıllarca bu tezgâhta çalışmıştı.

Ama artık oranın sahibi Safiye'ydi.

Yaklaşık iki sene önce, Zarif işi aniden bırakıp dükkânın idaresini kızına teslim ettiği zaman tezgâhın hâkimiyetini kazanmıştı Safiye ve üçüncü kuşak olarak, biraz da zoraki bir şekilde işi sahiplenmişti. Çocukluktan beri çalıştığı için bu sorumluluk genç kızı pek zorlamamıştı. Sadece, babasıyla beraber biraz daha çalışacağını ummuştu hep, bunu da birkaç kez dillendirmekten geri kalmamıştı. Mekanik bilgisine sahip, incecik parmakları bu iş için yaratılmış gibiydi. Gözleri sanki çeliğin arkasını görebiliyor, makededeki hareketin sesiyle sorunun nerede olduğunu anlayabiliyordu. Tamir için bırakılan her yeni saatle birlikte gelişmiş, ustalaşmış ve bir süre sonra ismi camiada duyulur olmuştu.

Zarif, son yıllarda nadiren uğruyordu dükkâna. Gittiği zamanlarda da hiçbir şey yapmadan sessizce oturuyordu. Sa-

fiye, tek başına çalışıyor, tamiratla, yedek parçalarla, müşterilerle, para işleriyle uğraşıp dükkânı döndürebilmek için elinden geleni yapıyordu.

Tezgâhın arkasındaki kapıları açıp içine baktı. Kapılardan teki tuvalete diğeri ise depo olarak kullandıkları ufak bir odaya açılıyordu. Zarif'in babası, bu odada kendi icadı olan bir makine üzerine senelerce çalışmıştı. Onun elim bir kazada ölmesinin ardından Zarif, odanın hareketli bir alan olmasını istememiş, mekânı depoya çevirip kendince cezalandırmıştı.

Camekânın önüne geçti, ellerini arkasında birleştirerek geçenleri izlemeye koyuldu. Postaneye doğru koştu-ran adamlar, Mısır Çarşısı'ndan alacakları kuru kayısı miktarının cüzdanlarındaki parayla eşleşip eşleşmeyeceğini düşünen kadınlar, koca çantalı turistler ve rızıklarının peşinde kaybolan insanlardan sıklıkla kapı önüne çıktı. Bir sigara yaktı.

O sırada müşterisini iltifatlarla yolcu etmekte olan yan komşusu Fevzi, Zarif'i görünce, "Vay, Zarif abi," dedi, heyecanla. "Sen uğrar mıydın buralara ya?"

"Nasılsın Fevzi?"

"İyidir abi. Kız yok mu?"

"Hasta. Evde yatıyor."

"Yapma ya, çok geçmiş olsun. O gelmeyince sen açtın demek dükkânı."

"Öyle oldu."

"İyi yaptın abi. Kız olsa da olmasa da arada bir gel yahu. Özlüyoruz yani, o bakımdan söylüyorum."

"Eyvallah."

"Ya Zarif Abi," dedi Fevzi, yana doğru bir adım atıp Zarife yaklaştı. "Yanlış anlamazsan bir şey soracağım. Sen şimdi tam olarak ne yapıyorsun?"

"Uğraşıyoruz işte bir şeylerle."

“Neyle uğraşıyorsun mesela?”

“Uğraşıyoruz işte Fevzi, uzatma.”

“Tamam abi, kızma, bir şey demedik. Ama sana şunu söyleyeyim, bende de senin gibi kız olsa ben de gözümü kapatır dükkânı emanet ederim. Safiye, maşallah, zehir gibi. Felaket becerikli.”

“Öyledir.”

“Geçen gün mesela, geçen hafta mıydı yoksa, neyse geçenlerde kadının teki kocasından kalma antika bir Omega getirdi. Böyle uzun ince, garip bir saat. Neyse abi, açtık tezgâha üç kişi uğraştık ama yok, beceremedik. Çalıştıramadık saati. Biliyorsun biz senin gibi anlamıyoruz mekanikten. Elektronikçiyiz. Neyse, Safiye’ye götürdük. Kız aldı abi saati, kurcaladı biraz, pandüldü, sarımdı, bilmem neydi derken hop, on dakikada çözdü işi kapattı makineyi. Ben böyle bir şey görmedim. Çok acayıptı.”

“İyidir Safiye, işinin ehli oldu artık.”

“Ustası kaliteli be abi.”

Zarif, boş gözlerle komşusuna baktı.

“Neyse, ben işe döneyim. Bir ara uğra da çayımızı iç.”

Fevzi’nin ardından dükkâna girdi Zarif. Komşusunun muhabbeti canını sıkmış ama diğer yandan Safiye hakkında duydukları hoşuna gitmişti. Tezgâhın altındaki dolabın kapağını açıp votka şişesini çıkardı. Karanlıkta bekleyen içkinin bir kısmıyla kahve kupasını doldurdu. Tezgâhta, altın çerçeveli bir kol saati duruyordu. Kayışı yıpranmış, kadrındaki rakamların rengi solmuştu. Votkadan büyükçe bir yudum alıp saati incelemeye başlayınca arka kapağına ufak bir not yapıştırılmış olduğunu fark etti. *Karanfil çarkı değişecek.* Kollarını sıvayarak işe girişti. Lüp gözlüğünü taktı. Çakıyla saatin kapağını kaldırdı, yastık vidalarını söküp kapağın üzerine dizdi. Saniye, yelkovan ve akrebi çiftle aldı, vidalarından kurtardığı kadranı makineden ayırdı. Petri kabı-

nın kapağını açıp önüne çekti, içine bir miktar solvent döktü. Kadranın hemen altındaki akrep çarkını söküp kabın içine attı. Bir süre yağın solventin içine yayılmasını izledi. Karanfil çarkını biraz zorlanarak da olsa almayı başardı ve sanki tüm suç ondaymış gibi kırık parçaların biriktiği metal kutunun içine fırlattı. Yedek parça kutusunda bulduğu Yugoslav malı çarkı aldı, solventin içinde şöyle bir gezdirip çıkardı. Bekledi, parçayı makinedeki yerine doğru yavaşça ilerletirken parmaklarının titremesine daha fazla mâni olamayacağını anlayıp elindekileri masaya bıraktı.

Lüp gözlüğünü çıkardı. İskelede gördüğü adamı hatırlayıp içini çekti.

Tezgâhın köşesinde duran telefonu kullanarak evi aradı ama açan olmadı. Safiye'nin cep telefonunu denedi, kapalıydı. "Uyudu herhalde," diye düşündü, önündeki ufak parçalara dalgınca bakarak. "İlaç içtiyse halsizlik çökmüştür üzerine."

Bir süre oturduğu yerden sokağı seyrettikten sonra kayışına ufak bir kâğıtla sahibinin ismi yapııştırılmış bir saati aldı eline. Sol kulağına dayadı makineyi ve onca sesin arasından pandülün salınımını seçti. Duyduğu düzen dudağının kenarını hafifçe yukarıya itti. Kapağı kaldırdı. Zemberekten yayılan gücü yaşama dönüştüren çarkların, zamanın en başından başlayıp sonuna kadar sürecekmış gibi görünen dairesel hareketlerine daldı gözleri. Tıpkı eski zamanlarda olduğu gibi hayal kurdu, devleşen makinenin parçaları arasında gezindi. Saati göz hizasına getirip bekledi ve tam tur yapan saniyenin emriyle bir adım ileri giden yelkovan, yüreğini tatmin duygusuyla doldurdu.

Vitrindeki saat camlarından sekerek dükkânın içine yayılan ışığa bakılırsa vakit öğleni geçmişti. Safiye'nin ne durumda olduğunu merak ediyordu Zarif. Ezberindeki iki numarayı yeniden aradı fakat amacına ulaşamadı.